

Bevarandeplan för Natura 2000-området Ostrträsket

Foto: Jon Andersson

Fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-05
Namn och områdeskod: Ostrträsket, SE0810494
Kommun: Skellefteå
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt skyddsområde (SPA)
Övrigt skydd: Naturreservat, djur- och växtskyddsområde
Markägare: Privata
Förvaltare: Länsstyrelsen
Areal: 504,0 ha

Karta

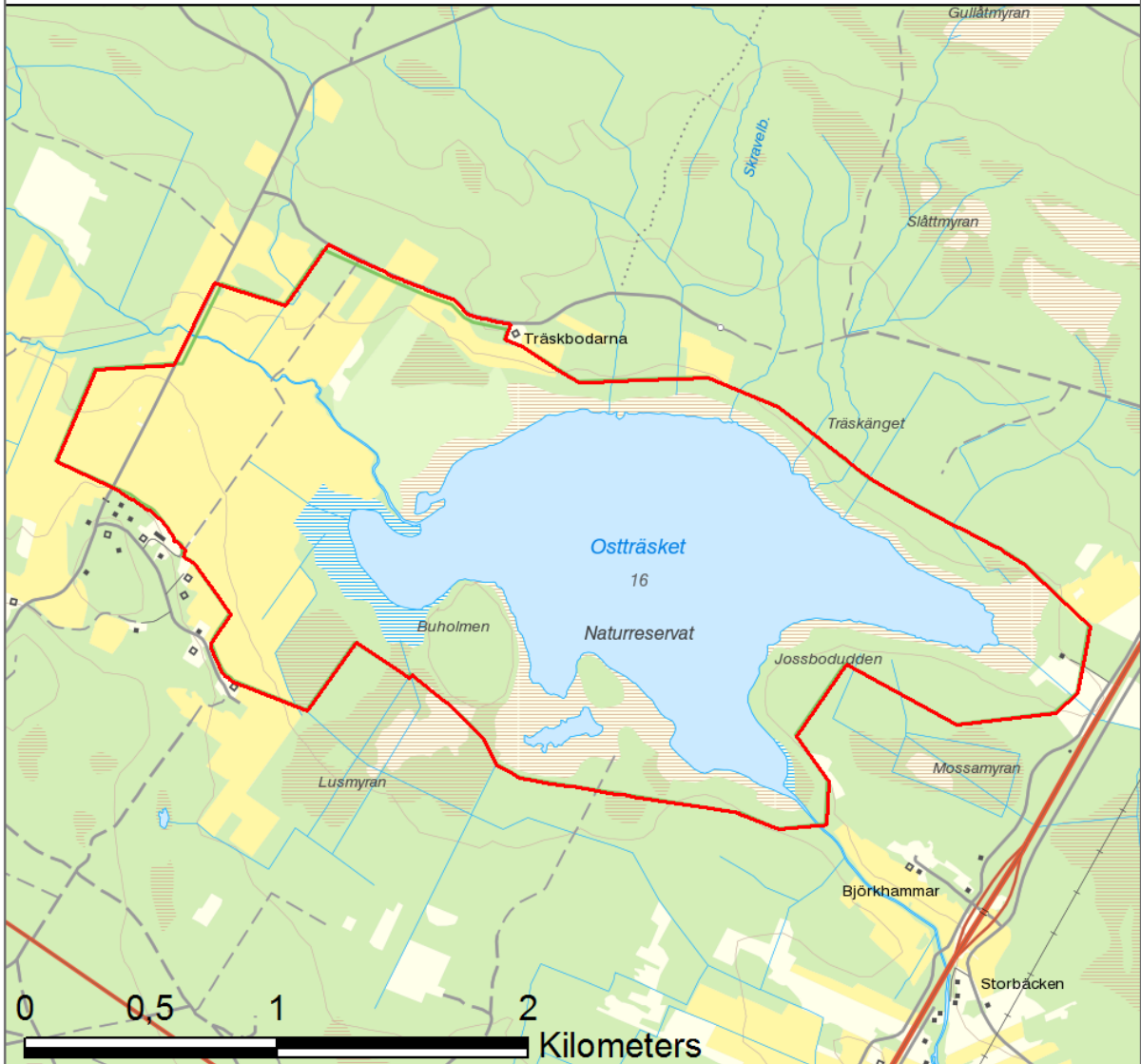
Natura 2000-område: Ostträsket
Kommun: Skellefteå
Områdeskod: SE0810494
Area (ha): 504

Länsstyrelserna

Gräns för Natura 2000-området

Natura 2000

Natura 2000 är EUs nätverk för skyddade områden. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade arter enligt Fågeldirektivet

A038 Sångsvan
A039 Sädgås
A042 Fjällgås
A127 Trana
A151 Brushane
A166 Grönbena
A177 Dvärgmås
A193 Fisktärna
A194 Silvertärna

Beskrivning av området

Ostträsket, som ligger två mil norr om Skellefteå, är en av Västerbottens förnämligaste fågelsjöar och naturreservat sedan 1972. Sjön omges av våtmarker med starr och vass, sumpskogar och sankängar. Sjön ligger i en dalsänka och har närmast karaktären av en slättsjö. Den norra stranden domineras av morän medan sedimentområden återfinns väster och öster om träsket. Inslag av hållmark finns i anslutning till Buholmen vilket är områdets högsta punkt; 30 m ö h havet. Väster om Ostträsket finns åkermarker som tillhör byarna kring Drängsmark, varav fälten närmast sjön ingår i Natura 2000-området. I kanten av sjön växer stora ruggar av bladvass och sjösäv. Anledningen till skyddet är i första hand dess betydelse som rastlokal för fjällgås, sångsvan och trana. Fjällgässen som tidigare rastade varje vår vid sjön hörde till Sveriges och Norges ursprungliga bestånd, ses dock numera mycket sällan. Området är också en av Norrlands viktigaste rastplatser för sädgäss och rastande grupper på upp mot 1 000 individer har vid enstaka tillfällen observerats. I sjön rastar även många änder, med gräsand, bläsand och kricka som de talrikaste arterna. Sjön är också en viktig häckningslokal för t ex grönbena.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter

omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Ostträsket är en av Västerbottens finaste fågelsjöar. Sjön och de omgivande jordbruksmarkerna har höga värden som rast- och häckningslokal för våtmarksfåglar.

Prioriterade åtgärder

Åkerbruk med betesdjur, produktion av stallgödsel, vallodling och spannmålsodling som ger bästa möjliga förutsättningar för fågellivet.

Beskrivning av områdets arter

I området häckar grönbena, fisktärna och silvertärna. Här rastar också sångsvan, sädgås, trana, brushane och dvärgmå. Fjällgås uppträder mycket sparsamt under vårflytt.

Bevarandemål och bevarandetillstånd

A166 Grönbena

Området ska fungera som häckningsplats och rastlokal för grönbena. För grönbena gäller det att de sank stränderna längs Ostträsket inte växer igen. Då området inte består av öppna myrmarker är det viktigt att det jordbruk som finns runt sjön fortsätter även som en viktig faktor för bevarandet av arten. Arten bedöms befinna sig i gynnsamt bevarandetillstånd.

A193 Fisktärna, A194 Silvertärna och A177 Dvärgmå

Arterna behöver tillgång till fiskrika sjöar och/eller grunda kustområden. För tärnorna som häckar i området krävs även störningsfria häckningsplatser. Därför är det viktigt att Ostträsket fortsättningsvis inte påverkas av allt för hårt fiske eller att vattenkemiska faktorer som kan påverka fiskbestånden negativt undviks. För att större kolonier av de två tärnarternas ska kunna etableras krävs att populationen av mink i så stor utsträckning som möjligt hålls nere. Arterna bedöms befinna sig i gynnsamt bevarandetillstånd.

A038 Sångsvan, A039 Sädgås, A042 Fjällgås, A127 Trana och A151 Brushane

Dessa arter är främst beroende av att hävden på åkrarna intill Ostträsket fortsättningsvis hålls öppna. De fuktiga ängarna runt sjön ska också fortsättningsvis vara öppna och mindre träd och buskar tillåts inte i allt för stor utsträckning vandra in i de öppna gräsmarkerna. Området är fortsättningsvis skyddat från störningar och under nätterna tillåts ändarna vila utan störning i sjöns öppna vatten och vikar. Tranor och brushanar kan väster om sjön hitta större öppna fält för rast och störs inte i onödan under vårflytten. Brushane och fjällgås bedöms inte befinna sig i gynnsamt bevarandetillstånd. Idag finns endast en spillra kvar av det fennoskandiska beståndet av fjällgås, och i Sverige häckar uppskattningsvis bara 15-25 par (Artdatabanken, 2011). Fjällgåsen är idag listad som akut hotad. Brushane har haft en negativ trend de senaste åren och bedöms därför även den vara i icke gynnsamt bevarandetillstånd. För trana, sädgås och sångsvan är bevarandetillståndet gynnsamt.

Hotbild

För samtliga utpekade arter är störning vid häckning och rast ett hot. T.ex. kan olovligt lössläppta hundar vara ett problem, speciellt under barmarksperioden då området är mer välbesökt av friluftslivet.

Generell habitatförstörelse i form av utdikning, torvbrytning och annat som kan minska arealen av våtmarker, är speciellt stora problem för grönbena och brushane som kräver våta marker vid rast och häckning. Även naturlig igenväxning kan utgöra ett hot. Området är skyddat som naturreservat och inga av dessa verksamheter är för närvarande tillåtna.

Även om jakt är förbjudet inom området kan jakt utanför området vara ett stort hot mot sädgås och fjällgås. Sädgås är i norra Sverige helt fredad från jakt och fjällgåsen är helt fredad, men likheten med grågåsen som är jaktbar under delar av året gör att arterna ibland skjuts av misstag.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Osträsket är skyddat som särskilt skyddsområde (SPA) och som djur- och växtskyddsområde. Ett Natura 2000-område är skyddat enligt miljöbalken vilket gäller för samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ Miljöbalken. Under perioden 15 april – 31 maj förbjudet att vistas inom området utom längs särskilt markerade stigar.

Samtliga utpekade arter är fredade enligt 3 § i Jaktlagen (1987:259). Fredningen gäller också arternas ägg och bon.

Enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845) är det förbjudet att avsiktligt störa samtliga utpekade arter, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra arternas fortplantningsområden eller viloplatser.

Skötselåtgärder

Åkerbruk samt i mindre utsträckning bete bör även fortsättningsvis bedrivas i området. För en utförlig beskrivning av skötsel jordbruksmark och även av skogsmarken se uppdaterad [skötselplan](#).

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.